

„Canadian Hungarian News” Entered as Second Class matter... An independent journal published twice every week in English and Magyar languages.

MANITOWA BRIDGEWAY CALDOWIA CHIPPAWA CROWLAND FORD CITY FORT BEEBY FORT WILLIAM GALT GLEBE HAMILTON KITCHENER MONTREAL NEW WATERFORD NIPESGA FALLS OTTAWA PORT COLBORNE PORT ROBINSON QUINCY ST. CATHARINES SPRING HILLS STURTEVANT SYDNEY TORONTO WINDSOR

Kelet- és Nyugat

Kanadai Magyar Újság

CANADIAN HUNGARIAN NEWS

BEKÉVÁR CANA... ALGARY COALHURST EDMONTON ESTEVAN HALMOK KANOVAR LEASK LETHBRIDGE NORBURY OTTHON PLUNKETT RAYMOND REGINA SASKATOON SASKONHILL SORHALOM SZT. LASZLO SZEKELYFOLD SUNAS TAREB VANCOUVER W-KAW WYTHURN WHITETWOOD YORKTON

„Kanadai Magyar Újság” Az egyetlen kétszer hetenként megjelenő független magyar sajtó Kanadában. Az Angol Birodalom legelterjedtebb magyar nyelvű hírlapja, amely mindenkor szentelni védi meg az idegenbe szakadt magyarok érdekeit és a kanadai polgárokat megillető jogokat igyekszik kivívni minden fontáruknak számára.

VOL. X. EVFOLYAM 375 HARGRAVE, ST. WINNIPEG, MAN. 1933. TRIANON 13. NOVEMBER 28 KEDD No. 56 SZAM.

Elnyomott véreink érdekében felemelte szavát Anglia

Atlanti Óceántól Csendes Tengerig

N. S. Nova Scotia kikötői a leghidegebb téli hónapokban a hajózáshoz... FELEDHETETLEN eseményekben meg az alig öt mérföld hosszú és két mérföld széles Seal sziget lakóinak emlékeztében november 24-ike, midőn első ízben érintette autó-kerék a sziget zerguzos útját.

Man. Manitoba farmerrel állítják elő a kanadai árpa-termést.

Que. Quebec területén termelik a világ aszbeszt szűkeletének 15bb, mint 85 százalékát.

ONT. Ontario farmjain 4 millió a hiúsítottok a 1 és 1/4 millió a tehének száma. BESZAKADT éjnek idején a Lake of the Woods jége egy Kenoraból Whitefish Bay felé igyekvő automobil alatt melynek négy utasa csúrom vízben és kisebb sérülésekkel ugyan, de élve szabadult a kalandból.

ONT. Ontario farmjain 4 millió a hiúsítottok a 1 és 1/4 millió a tehének száma.

ONT. Ontario farmjain 4 millió a hiúsítottok a 1 és 1/4 millió a tehének száma.

ONT. Ontario farmjain 4 millió a hiúsítottok a 1 és 1/4 millió a tehének száma.

Tizenkettőt mentett meg a tüzhaláltól egy „boháng” vértanu

A magyarlakta Henry Avenue 191 számú ház múlt kedden reggel hajnalban kigyulladt Winnipeg szegény munkás-negyedében és mire a tüzoltók megérkeztek, már egyetlen lángtengerben uszott a régi fabódé. A ház nagyrészt ukrán és lengyel lakói, szám szerint tizenkettőt mentett meg a tüzoltók, hogy megmentőjüket, ki alkalmasint elkábult az irtózatos füstben, hozzák ki a recsegő-ropogó épületből. Nehány tüzoltó azonnal vállalkozott a veszélyes feladatra és saját élete kockáztatásával kivonszolták, de már nem segíthettek rajta: belepúszult irtózatos égési-seibe. Napokig még a kilitét sem tudták az elevenen elégett férfinak, aki csupán néhány napja lakott a házban, mint „burdos”. Végül is kinyomozták a detektívek személyazonosságát: Stefan Stecsuk a Máramaros-sal határos Bukovinából öt évvel ezelőtt kivándorolt ruszin volt az önfeláldozó vértanu, kinek emlékét kegyelettel őrzik nemcsak akiket megmentett, hanem mindazok, akik meg tudják becsülni az emberi jöttét. — Torontóban szintén kigyulladt egy bordingház, melynek hat lakója megmenekült ugyan, egy Froyssel nevű házjárnak a felesége azonban bennégett. Állítólag ágyában cigarettázott a szerencsétlen asszony és ez okozta a vesztét.

gazdát és feleségét, majd pedig hat dollárnyi készpénzgyöngyökkel tovább állottak. A csendőrség 44 órán belül előkerítette a három ukrán banditát, kiknek vezetőjét három évi fegyházra s 10 korbácsütésre ítélte a saskatoon bíróság, míg a másik két jómádár 2 1/2, illetőleg két évi börtönnel uszta meg.

VERIGIN, a hírhedt dukoborvezér apjáról elnevezett telep mellett az egyik farmon veréb-fagya találták az éltes Suravei házaspárt. November 29-én ült össze ismét a vizsgáló-bizottság, hogy a rejtélyes bűnügyre világot derítsen. Eddig még semmiféle hír nem szivárgott ki a tanácskozásokról, bárha általában bizonyosra vélik, hogy gyilkosság történt.

Alta. Alberta 400 ezer lóerő villamos energia szolgáltatására becsült csak 40 ezret használ ki.

Alta. Alberta 400 ezer lóerő villamos energia szolgáltatására becsült csak 40 ezret használ ki.

Alta. Alberta 400 ezer lóerő villamos energia szolgáltatására becsült csak 40 ezret használ ki.

Alta. Alberta 400 ezer lóerő villamos energia szolgáltatására becsült csak 40 ezret használ ki.

Alta. Alberta 400 ezer lóerő villamos energia szolgáltatására becsült csak 40 ezret használ ki.

Alta. Alberta 400 ezer lóerő villamos energia szolgáltatására becsült csak 40 ezret használ ki.

A MUNKÁSPARTI ELLENZÉK EBBEN A KÉRDÉSBEN MÉG A KONZERVATÍVOKKAL IS HAJLANDÓ EGYÜTTMŰKÖDNI — 160 BRIT TÖRVÉNYHOZÓ IRTA ALÁ A TRIANON REVÍZIÓJÁT KÖVETELŐ KIÁLTVÁNYT — SZÉDÜLETES GYORSASÁGGAL BOMLASZTJÁK AZ ESEMÉNYEK A „BÉKE” TAKOLMANYAIT

Múlt számunk „Legujabb hírek” rovatában ismertettük a leszerelési konferencia vezetői bizottságának azon megállapítását, hogy hiábavaló minden lefegyverzési kísérletés mindaddig, míg a békeszerződéseket revizió alá nem veszik. Lehetetlen ugyanis elképzelni, hogy a háborus koncot féltő államok lemerjék szerelni hadseregeiket mindaddig, míg olyan területeket bitorolnak, melyek lakossága egyáltalában nem rokonszenvez a „felszabadító” rablógazálkodásával. A leszerelési konferencia januárban tehát már a revizió jegyében nyílik meg s erre érdemes lesz még a messze idegenből is felfigyelnünk.

Ennek előzményeként olyan jelenetek játszódtak le a londoni országházban, amiről a földkerekség mindenes magyarjának tudomást kell vennie. A kanadai és amerikai angolnyelvű lapok sajnos nem sok helyet szenteltek a brit képviselőház megnyitására végbement magyarárt megnyilatkozásnak, azonban Rothermere magyar titkára, Lederer Lajos írásából olyan adatokat sikerült meg tudnunk, melyek méltán kiérdemlik a „head-line”-t.

A „Houses of Parliament” ülészakának megnyitására a világpolitikai helyzet következtében olyan tömegben jelentek meg az angol honatyák, amire a világháború megüzenésének kihirdetése óta nem volt példa. Az angol királyt Edward trónörökös képviselte, aki mindvégig figyelemmel hallgatta a Westminster üléstermében elhangzottakat. Nemcsak a Brit Birodalom ügyei kerültek szóba, hanem általában mindazok a nemzetközi problémák, melyek az angol közvéleményt közelebbről érdeklik.

A londoni képviselőháznak a trianoni kényszerbéke folytán elnyomottak érdekében alakult „Magyar Bizottság”-a előre megállapodott terv szerint nem kívánt felszólalni ezen az ülésen. A tartózkodó állásfoglalásra az adott indokot, hogy Németország kérdése szerepelt előtérben és a magyarárt angol képviselői igen okosan óvakodtak attól, hogy a magyar kérdést a német-öszkeveverjék egyesek. „Hibás politika volna — mondotta Robert Gower képviselő — hogy a magyar ügy nagyszerű állásért elrontsuk azzal, hogy összekap-

LEGUJABB HIREK

MEGBUKOTT Sarraut miniszterelnök kormánya, még pedig a francia pénz rohamos értékesítése, nemkülönben a leszerelési konferencia kudarcra utaló sajtóhírei. Chautemps vagy Herriot volt miniszterelnököt emlegetik, akik a közép-európai kérdésben is méltányosabb felfogást képviselnek.

HAROMEZER lélek otthonát fenyegeti teljes elpusztítással az a nagy számban erdőtűz, mely a Los Angeles mellett Tujunga községet nyaldossa. Ezrekre menő önkéntes sereg segítőkész a környékbeli városok tüzoltóságai, hogy a perzselő lángok terjedését megakadályozzák.

„DAMPING”-vámval védekeztek az ottawai kormány az amerikai áruk beözönése ellen. Az új rendelkezések értelmében a kanadai és amerikai dollár közötti különbséget minden Egyesült Államokból érkező áru után még külön is elvárnak. A beföldi olcsó árukkal való elárzását ily módon megakadályozhatják, azonban komoly veszedelem fenyegeti Kanada angliai kivitelét, sőt távolkeleti piacait is, ahol az amerikai dollár magas árfolyama miatt vásároltak többet Kanadából.

LEZUHANT első próbáján és pozícióját tűrt a világ legnagyobb repülőgépe, melyet szovjet-mérnökök terve szerint a kharkovi repülőgépgyárban 120 utas szállítására a legnagyobb titokban építettek 1932 óta. A különleges szerkezetű hat motoros repülőgépben 16 fényszórtó berendezést hálószerűen 64 ágyat is helyeztek el. A 14 tonnás próba-személyzetet holtan húzták ki a gép roncsai alól.

„RAGGLE-TAGGLE” címen magyar tárgyú könyv jelent meg a torontói könyvpiacra a Musson Book Co. kiadásában. Dr. Walter Starke, a dublini ir egyetem tanára cigánymuzsikusként öttíz éve járta be Közép-Európát és rendkívül érdekes megfigyeléseket tett. Magyarországon igen jól érezte magát a jó humorú „ájris”, aki annyira megörizte közbürcigány-átlarcát, hogy például Budapesten sem szállódában, hanem egy sarkított aludt.

MAGYAR LIBÁÉRT — GÁZ-SZÉN

Budapest a gázzsén beszerzése tekintetében nagy nehézségekkel küzdött. Most tárgyalásokat folytattak külföldi bányavállalatokkal, hogy biztosítsák a gázművek zavartalan gázzsén-ellátását.

Legutóbb a ruhrvidéki bányák kal folyták ilyen tárgyalásokat és ezek kedvező eredményre vezettek, amennyiben a gázművek kompenzációs alapon fogja a gázzsént beszerezni Németországból és szén ellenében Magyarországról élelmiszert, főleg vágott libát szállítanak a németeknek.

Háromezres vagon gázzsén szállítására kapott engedélyt a ruhrvidéki bányavállalat és cse-reüzletképen Magyarországról vágott libát, azonkívül hüvelyes tojást fognak kiszállítani. A szent Rottterdamon és a Dunán keresztül víziúton hajózzák Budapestre.

Alta.

Alta. Alberta 400 ezer lóerő villamos energia szolgáltatására becsült csak 40 ezret használ ki.

Alta. Alberta 400 ezer lóerő villamos energia szolgáltatására becsült csak 40 ezret használ ki.

Alta. Alberta 400 ezer lóerő villamos energia szolgáltatására becsült csak 40 ezret használ ki.

Alta. Alberta 400 ezer lóerő villamos energia szolgáltatására becsült csak 40 ezret használ ki.

Alta. Alberta 400 ezer lóerő villamos energia szolgáltatására becsült csak 40 ezret használ ki.

B. C.

British Columbia éro-olvastó telegei gyártják a legtöbb talajjavító vegyszert.

British Columbia éro-olvastó telegei gyártják a legtöbb talajjavító vegyszert.

British Columbia éro-olvastó telegei gyártják a legtöbb talajjavító vegyszert.

British Columbia éro-olvastó telegei gyártják a legtöbb talajjavító vegyszert.

British Columbia éro-olvastó telegei gyártják a legtöbb talajjavító vegyszert.

MI FÁJ A FAVAGÓKNAK?

35 DOLLÁROS HAVI MUNKABÉRT VAGY SZÁLFANKÉNT 5 CENTET KÖVETELNEK ONTARIO ERDŐSÉGEINEK MUNKÁISAI — 2500 "LAMBER-DZSEK" SZTRÁJKOL COCHRANE ÉS PORT ARTHUR VIDEKÉN — CSEREBERÉLIK A SZERZŐDÉSEKET A MUNKÁADÓK

A "British North America Act" a kantrekterek azonban éppen azért nem teljesíthették ezt a jogkorlátnak, hogy nem-illetékeség címén ne intézkedjen az ontarioi favágók sztrájkja ügyében, hiszen ez "tartományi" ügy. Pedig az egész ország társadalmis egyetért abban, hogy tarthatatlan a mai állapot és a torontói kormány inkább mondjon le, ha nem tud rendet teremteni ebben az iparban, mely az észak- és nyugat-ontarioi lakosság megélhetésének egyik fő forrása.

A bajok okát abban kereshetjük, hogy az Abitibi papírgyár nem maga dolgoztatja a favágókat hanem kiadja a munkát vállalkozóknak. Még ez sem volna baj, ha a vállalkozók maguk alkalmaznák és fizetnék embereiket, viszont ezek is kiadják az ugynevezett szab-kantrektereknek a gyártást. A végén azután a munkások silyk meg a cseriberéliket, amennyiben mind egyik vállalkozó akar nyerni valamit az üzletben és az alacsony árak következtében nem marad más hátra, mint a favágók bőrére bevenni mindazt, amit más uton esetleg elvesztettek.

Énnek folytatás után átlagosan 3 centet fizetnek egy-egy fatörzs kivágásáért, ugyhogy a 90 centes napi ellátási díj levonása után alig marad néhány dollárja a hónap végén a munkásnak. Emellett nemcsak a kanadai tél embertelen kegyetlenségével kell az erdőben dolgozóknak megküzdeniük, hanem még munkabérekük is nehezebb az eddiginél. A törzsek ledöntésén és a csuszató utak építésén kívül ugyanis a szálfák vontatásánál is emberekkel végzik az utakat, arra való hitvatkozással, hogy az olcsó orosz fa által lerontott piaci árak nem bírják meg a lofogatók igénybevételeinek költségeit.

A fentiek után érthető, hogy elégedetlenek a faktermelők munkások és az ellátási díj napi 75 centre való csökkentését, valamint mindenegyes kivágott törzs után 5 centes bért követeltek, ami körülbelül 35 dolláros havi keresetnek felel meg.

A szív „villamos öndítője"

AMERIKAI KUTATÓK MEGLEPŐ TALALMÁNYA A MEGALLOTT SZIV ÚJRAÉLESZTÉSÉRE

Az orvos munkájának egyik legkritikusabb pillanata mikor a gondjaira bízott beteg testében megtorpan az éjjel-nappal fárad hatatlanul dolgozó kis élet-motor: a szív és megáll a vérkeringés, mert ilyenkor, ha nem sikerül tüstént újból munkára bírni, kénytelenül bekövetkezik a halál. Ezért figyeli aggodalmasan a műtétet alatti az orvos a szív bódulatban fekvő beteg szív működését, mert a lanyguló és ellankadó dobbanások a halál közeledésének előhírnöke.

Szerencsétlenül járt, súlyos sérülést szenvedett, vízbe fullt ember megmentése is gyakran azon mulik, életre tudják-e még korbácsolni az allig vergődő szívet. Régebben minden szívbajt halálosnak és kivédhetetlennek tartották, mert nem volt mód az elgyengült vagy éppenséggel megállott szívet újraélesztésre és éppen ezért sohasem tudhatták, nem fog-e az egyébként "jól sikerült" műtét váratlanul fellépő szívgyengeség következtében a beteg halálával végződni.

A mai orvostudomány szerencsére nem védelmi az ilyen esetekkel szemben a nyelvtánu szivizatók szerepét rendelvek, aminek a hatalmas erejű adrenalin, melyet a vérpályákba vagy végső esetben magába a szívbe fecskendeznek meg a halálszántat hoztak már vissza a "másfélágról".

Sokszor azonban a legerősebb orvosság is hiába való, az eleven motor mindörökké megbénul, az orvos csatát vesz a nagy Kaszással szemben. Egy newyorki szívgyógyászati szakorvos azt állítja, hogy az általa feltalált "szívizató eljárás" ilyen esetekben is megteszi kötelességét és megindítja a szívműködést. Módszere, amit elektromosok fiérével együtt dolgozott ki, a szív ritmikus villamos áramlásokkal való ingerléséből áll.

A készülék neve "Hyman-Otor" s lényeges része egy önműködő elektromágneses árammagszító szerkezet, mely szabályos ritmusban meg-megszá- razzák, lüktető áramot gerjeszt. Az orvos az áramkör egyik sarkát, egy lapos fémkorongot, a csuszap testfelületre sorítja. Az áramkör másik sarka egy hos-

mával. A készüléken az újszülöttől a legidősebb korig minden szívműködésnek megfelelő rezgésszám beállítható.

Lüktető villamos árammal, villamos rezgésekkel gyógyító hatást kívánati: nem új gondolat. Már régebben felülött az az eszmé is, hogy bizonyos rezgés-számú villamos lüktetésekkel beüliz izmoktól új működésre ingereljenek. Szívet azonban eladdig nem sikerült elektromos uton újra élesztelni.

Hír szerint, meglepő sikerrel próbálták ki az új eljárást. A rezgés-generátor az akadozó szívműködés pillanatokat azonnal munkára serkentette, sőt állítólag teljesen reménytelen esetekben, mikor a legerősebb szívműködést előidézők is csődtől mondták, a "Hyman-Otor" megindította a szívműködést és megmentette a beteget. Bár az orvosok az új eljárás hatására még megoszolják, az eljárás a halál elleni harc hasznos fegyverévé fejlődhetik.

Magyar Erzsébetek ünnepe Winnipeg

Mult vasárnap szent Erzsébet ünnepe alkalmából a winniepegi Kath. Nőegylet nagyszemélyesen sikerült vallásos estélyt adott a ferencdi apácák nagyszobájában, melyre igen nagy számú közönség gyűlt egybe. A nagy terem bizony nagyonis kicsinek bizonyult az alkalommal. Az estély két különálló, de mégis egybegyűjtő színdarabokból állott. Az első címe: "Magyar Erzsébetek". Ebben egy páratlanul szép életrajz tárult a nézőközönség elé, melyben 8 magyar leány mutatta be hősi életét a magyar történelem háttérében. Szent Erzsébetnek, Szilágyi Erzsébetnek, Mátyás király anyjának és Erzsébet magyar királynének. Az első király Mihályt, a második Károlyt, a harmadikat pedig Tarnóczyt személyesítette meg gyönyörű ruhákban. A hősi életet megvilágosító és színdarabokat a következők szívalatokkal bemutató nyolc magyar leány szerepelt: Bencsik Rozsi, Lovász Ágnes, Móri Mariska, Póczik Gyuláné, Richi Ferencné, Hinkel Károliné, Kándovicsné és Hanz Jánosné. Elragadóan szépek voltak a versben előadott üdvözlések, Póczikné szöveg-

A Támogatás Bizonyítéka

Az 1932-33 termésév folyamán a szövetkezett gazdák elevátor-hálózata — annak ellenére, hogy allig egy harmadát teszi Saskatchewan tárházainak — az alábbi gabonamennyiséget kezelte:

BUSEL:	87,381,764	87,381,764	87,381,764	SZAZALEK	43.02
BUSEL:	3,988,281	3,988,281	3,988,281	SZAZALEK	58.00

A fenti arányt jól tartja a pool, ami fényesen bizonyítja, hogy a termelők rendületlenül kitartanak a farmer-tulajdonban levő értékesítő szövetkezet mellett, mely ma is változatlanul élvezi a gazdák bizalmát.

Saskatchewan Wheat Pool

HEAD OFFICE: REGINA

Elynyomott véreink érdekében felemelte szavát Anglia

Folytatás az első oldalról! melynek segítségével békésen s törvényes eszközökkel lehet végrehajtani mindazokat az elrendezéseket, amelyeket a béke végrehajtása, közben új körülmények szükségessé tesznek.

Magyarország az a kívánsága, hogy a tisztán magyar területek hozzá visszacsatolassanak az elemi igazságszolgáltatás elemi követelménye. A véyes lakosságu területek nehéz problémája dolgában azt tanácsolnák, hogy ezeken a helyeken népszavazás döntson a hovatartozandóság kérdésében.

Befejezésül négy olyan körülményt jelölök meg, mint olyan, amelyet komoly megfontolás tárgyává kell tenni: 1. Közép-európa békeje e probléma kioldásáig megoldásatlán fűg; 2. hogy a trianoni békét megfelelőképpen és haladéktalanul felülvizsgálat tárgyává kell tenni; meg pedig a Népszövetség útján; 3. hogy a béke megújításának is Angliából kell jönnie, nemcsak azért, mert a mi országunk szavotasa a kisebbjebb jogoknak hanem azért is, mert hagyományos yedője szabadságnak és igazságnak. Ugyanezen okból irtam nevetem Sir Robert Gowernék, a brit képviselőház elé terjesztett indítványára alá, százhatvan képviselőtársammal egyetemben.

A FALU ARANY OSZLOPA

IRTA: MARÓTHY JENŐ

Kispál uram leoldotta a derekáról a nadrágszíjat s istenigazában elpöfölte vele Misát, a kamaszfiát. Azaz éppen hogy belefogott ebbe a betyár műveletbe, — mely, melleleg mondván csak annak kellemetlen, ki nem fírad vele, aki minden erejét összeszedi hozzá, annak pogány gyönyörűség, — amikor kirántja ám a gyerek a nyakát az apja kezéből s visszafordul Kispál uramra.

— Engem ne üssön kend anyit mondok! — Micsoda? — hőköl vissza az asztalos. — Osty ugyan mért ne üsselek? — Mert én vagyok a falu aranyoszló!

— A falu aranyoszló?! — kurtantotta az asztalosmesterek teljes elképedésével Kispál majszer uram. — No, hát akkor nesze külön az oszlopért, is, meg az aranyért is.

S megrakta Misát három személy helyett, pedig az ilyesimiből egy személy részét is nehéz elviselni.

Nem volt azonban ez se elég. Amint kifújta a tüdejéből az első dűhöt, ment a faluba s elpanaszolta fiúnek-fának, hogy micsoda istentelen kölyök az ő fia. Hogy mi nem jut még ennek az eszébe. Hogy ő a falu aranyoszló! De bizony csak olyan derék, becsületes asztalos válnék belőle, mint amilyen az apja, az is elég dicsőségre volna a Kispál nemzetségre, csak hogy erre a történet után már nem lehet számítani!

Hát bizony nem! — sietvén megugyintatni az apát a szemfájós Szirácki. — Az ilyen gyereket legokosabb már a bül-

csóban megfojtani. En legalább megfojtottam volna az enyémet.

Ezt mondta Szirácki, azzal ő s nyakába vette a falut és segített Kispál uramnak mindenféle elhíresztelni, hogy milyen arccátn, hóbertos fickó az a Kispál Misa.

Az asszonyok nevettek, az "emberek" maguk elé pöktek, a bírő azonban komoly aggodalommal csóválta meg a fejét:

— Mit? A falu aranyoszló? — Hát mi vagyok akkor én. No hiszen, szép örökség vár ránk mindnyájunkra, ha az új sarju már áprilisban így felkapaszkodik a fejünkre!

Örre aztán az egész falu elkezdte csepülni Misát. Zsidták, áztatták, gunyolták. A pajtásai oszlopokat mutogattak neki, a lányok a nyelvüket. Csak a vén-asszonyok hallgattak. Nem dicsőség az akkor kárpálni valakit, mikor már a darazsak is azt eszik. Más az, amikor még érintetlen... Es ki tudja, nincs-e fegaza ennek a Kispál-gyereknek? Ok nélkül nem juthat ilyen nagy mondas az ember eszébe. Bizony, bizony talált arra módot a jó Isten már az ószövetségben is, hogy a kiválasztottaknak megszuga, hogy az ő seregéhez tartoznak!

Ságtak-búgtak a falu öreg harmonikái s a szelelt is a futatójuk, ugy tele lett a susztorgással egész Baglyas község, hogy most már azok is felgyülették Misára, akik eddig hallani se akartak róla. Misa pedig mint ha csak megérezte volna, hogy rajta a falu szemé, megindult az égboltozat felé. Kinyult akkorára, mint a topoly, bajszot, barokt eresztett, az ábrázatát mint-ha két törökbalint almától vette volna kölcsön, de már a tenyerit nem lehetett semmiféle hazai gyümölcscsel összetévesztetni: ahová lecsapott velük, csillagok

hulltak, citromok nőttek, s aki egyszer kösölt belőlük, nem kívánta meg az izüket még egyszer.

— Juj! — suttogta forró borzongással az ereiben a kikapós Kormosné (neki volt a faluban a legérzékenyebb idegrendszer). — Micsoda legény ez a Kispál Misa! Nézzétek csak! Olyan ez, csakugyan, mint egy valóságos aranyoszló!

Nézték, hiszen nézték már Misát évek óta a többi lányok és menyecske is, de csak Kormosné figyelmeztetésére vették észre, hogy lám valóságos olyn az a Misa, amint Kormosné mondja. Aranyának is vörösarany, amilyenből a jegyűrűket készílik, oszlopoknak meg olyan oszlop, hogy csak a rátekerő szederinda tudná megmondani, mit érez a szeder, amikor kedvére virágozik. — Hej ha ilyen bírja lenne egyszer Baglyasnak!

— Mit? — káromkodtak a férfiak. — Birája? Ez a... Nem mondták tovább, mert a fene basdhat akkor, mikor megdughatja a nyelve tőle, hm, de hallgatni meg még bajosabb, amikor két vasvilla áll ki minden asszony szeméből. Hányódtak-vetődtek a vasvillák között s utoltjára egy megválasztották Misát az ősi bíróválasztásokor Baglyas község bírájának, mintha arak készültek volna tíz estendő óta.

— Nem mondtam? — dörmögte apai büszkeséggel Kispál uram. — Aranyat ért ez a Mihály már szüspókórában! — Hát én talán nem jóslottam meg előre? — verte a mellét Szirácki. — Istenek legyen hála, hogy egyszer már igazi oszlop tartja Baglyast!

Hát volt is annak ez három helyett. Az ember csak elnézte, honnan veszi. Husz estendőig vitte a község ügyeit közmegelegetésre, hogy már lélekzen

se tudtak nélküle a baglyasiak. Hat falura szállt a tekintélye, de a hozzáfűződő büszkeség mindenesetől Baglyasé maradt. Mert igaz, ami igaz: nincs ám minden falunak arany oszlópa!

Akkor aztán lelte is fíradt a dicsőségbe. Letette a bírói pálcát és visszahúzódtott az apja gyalupadja közé piheni.

Nagy hallgatás vette körül a távozását, — de senki se tartoztatta. Annál nagyobb port vert fel az új bíróválasztás híre a szomszéd falvakban. A dolányiak legközelebb kérdőre is vonták a hozzájuk vetődött baglyasiakat, hogy miképpen lehetett elengedni a bírói székbe ilyen aranyoszlópot.

— Arany oszlópot? — dörmögtek savanyuan a baglyasiak — Nem volt az aranyoszló. Olyan közönséges számár volt az csak, mint mi valamennyien!

A HOLD MEGSZABADÍTÁSA

Odafont a hegyes-völgyes Szepes megyében különösen két közel városka: Késmárk és Szepesbélva neví régi városok lakói szerettek egymással sokat tréfálkózni. Derék németek lakják mind a két várost, ahol vasárnapi délutánonként a házak előtt levő kispadon vig terefere járja az asszony- és a férfinek között. Egyik-másik idősebb asszony meg nem állja, hogy pletykázás közben harisnyát ne kössön, s a pápaszemét fölött csak néha-néha kacsint egyet szomszédjára, amint az jó nagyokat mond. A fiatalja ezalatt az ucakákat járja s udvarolnak egymásnak heves szerelimmel épp úgy, mint ahogy az alföldi rónán udvarol a Miska, a Pista meg a Péter a Julcsának, meg a Veronának.

Az egyik érdekes tréfa, melyet szivesen ugatják a késmárkiak a szepesbélvaiaknak a következők:

Egyszer az egyik szepesbélvai érdekes cipész-mester este holdvilág idején kilendevize fut be a városba s lélekszakadva kibábelja tele a csendes utcát:

— Jézus Mária — emberek, emberek; mi történt: a Hold beleesett a Poprád folyóba!

A Poprád ugyanis ott folydogál el Szepesbélva városa mellett s amint ez az érdekes cipész barátunk hazafelé tartott este a szomszéd faluból, a csendes Poprád vízbe pillantva, csakugyan ott látta a víz tükreben gyöngyni a holdvilágot, ami azonban úgy tűnt fel neki, mint-ha a Hold a Poprád vízbe esett volna.

— No, már ennek a fele a se tréfa, hogy a Hold beleesett a Poprádba! — ezen okvetlen segíteni kell — kiáltanak, huján-toznak az éppen nyugovóra térő de a vészes kiabálásra elősiető jőbélaiak. Segíteni kell mindenekelőtt ezen az országos, sőt az egész világot érdeklő nagy halom, még csak azért is, nehogy egy pár vadászaton lévő bélai a tyafi házatérben elvéte az utat a holdtalan éjszakában.

Nosza meg is indulnak a derék bélaiak, alkiben csak buzgott a Hold íránt való tisztelet, ki horroggal, vasvillával, ki hálólval, ki csákánnyal és kampóvégű ru dakkal, melyekkel tüzvész idején az égő zsindeyeket szökták leszaggatni a ház tetőzetéről.

Nosza segíteni rajta, bátor bélaik! — ez a jelszó!

A derék felmentő sereg a horgos botokhoz nyul s csapkodni kezdik a víz sima, holdfényes tükre. A viktörök ugyancsak táncolni kezd s táncra perdül a Hold visszaverődő fénye is.

— Siessünk emberek a munkával — szól a bélaiak esze — szegény Hold kétségtelenül fulladokolni kezd már — álljon hát munkába minden holdtiszteelő ember!

A Holdon kívül még a szegény Poprád sem érti az eszeveszett vagdalkozást, de a hahozásra nincs idő, itt magáról a holdvilágról van szó. A parment fák gyökereibe csakhamar bele is akadnak a vadul csapkodó szerzők a diadalordításban törki a lelkes sereg:

— Megvan! Egyszeriben huzni kezdik kegyetlenül, mind ahányan vannak: apraja, nagyja, a jobbsora érdemes gyökereket. De meg a szépei gyökerek sincsenek drótkötélből s elszakadva a szá- lak, az ügybuzgó holmentők — mind — hanyattestek. Ezuttal nem bögönek nézték a csillagot, ellenkezőleg — hátraesve, tekintetük az égboltozatra esett s örömjongva pillantották meg odafent az ég-tengerében uszó s a Poprádból kihuzott mosolygó Holdat.

— No, ezt megmentettük — szölt a nagy munka után hazatérőben a dolgát jól elvégző vitéz szepesbélai sereg. S azóta valahányszor szép holdvilágos éjszakán ezüstös fényével mosolygva sütt le a Szepesrege a tele Hold, a szomszédos falvak és városok lakossága sokszor azzal bosszantja tréfából a bélaiakat, hogy mikor megyünk újra kimenteni a Poprád vízből a Holdat?

"Kérje a piros könyvet"

Sodrás az a legjobb

Nagy, önműködő fűzetben

5c

Chantecler CIGARETTA PAPIR

Többet használnak belőle, mint más gyártmányból

PÉNZ KARÁCSONYRA

Küldje idejében a Canadian National Expresset. Pénze bizton és időre megérkezik. Pénzát postán, rádión, vagy kábelen küldheti. Kábelen küldött pénzt harmadnapra vagy azonnal Montrealtól elküldötte, a címzettnek készen áll. A Canadian National Express minden esetben amerikai dollárban fizetik ki az átutalt összeget, vagy ha úgy óhajtja Pénzben. A pénzt a címzett házára vagy a legközelebbi postahivatalra fizetik ki. A pénzről egy a címzett által előírt nyugtát kézbeadjuk a feladónak.

CANADIAN NATIONAL EXPRESS

bármely ügynöke elvállalja a pénzküldést. További felvilágosításért írjon vagy forduljon személyesen a következő címre:

W. H. BRYCE, Manager
Money Order Department
Canadian National Express,
355 McGill Street, Montreal

2 CENTERT KAPHATÓ SZÁMOKÉNT LAPUNK AZ ALÁBBI ÜZLETEKBEN:

Montreal Que. HARTMAN'S Stationery Store 1465 St. Lawrence Blvd. Könyvek, folyóiratok, újságok. Iró és papíráruk.

ALEX A. KELEN 14 Ontario St. East. Pénzügyi — Bevándorlási Engedélyek — Jogi és Közjegyzői ügyek

CHERRY D. SZABÓ 14 Ontario St. East. Pénzügyi és csemegeüzlet. Különlegességek

Toronto Ont. UKRAINIAN BOOKSELLERS 195 Queen St. West.

UKRAINIAN BOOK STORE 399 Queen St. West

HAMILTON, Ont. ALEX A. KELEN LIMITED 166 King St. West. Pénzügyi — Bevándorlási Engedélyek — Óhazai árucikkek nagyban és Jogi és Közjegyzői ügyek.

Kitchener Ont. S. JAROSZ 334 King St. West. Újságok — Folyóiratok, — Szivarok, pipa és cigaretták dohány

Winnipeg, Man. SATURN IMPORTING CO. Higlyna Ave., a CPR szállóházal mellett közel a Main Streetnek.

MOLNAR GYULA 700 Main St. — "Home Cafe" Étterem és Biliárd, a magyarok találkozó helye. — Óhazai áruk, dohány.

GEORGE SZABÓ 272 Main Street, Pénzügyi, hajjegyek, bevándorlási engedélyek

Melville Sask. SIPOS GYÖRGY a Market-tel szemben.

Lethbridge Alta. SZARKA JÓZSEF 406 — 4th Ave. South PIPA és cigarettádohány, hüvely és papír is kapható.

Edmonton Alta. LUKACS LAJOS 10618 — 98th St. Telepítési iroda — Pénzügyi — Hajjegyek — Bevándorlási ügyek

EGÉSRE keverjen egyenlő rész Minard Linimentet tábla vagy ricinus olajjal. A keveréket öntsé papírra a tegye az égési részre. Rövid időn belül ELMULIK FAJDALMA!

DITTON A. Winnipeg 298 Selkirk Ave. alatt való ÓHAZAI műhelytől műhelytől nyitott és a legfrissebb munkákat jutányos áron vállalja, garanciával. Borotva 90c. Hajnyírógép. 75c. Órák 25—35c

Karácsony AZ ÓHAZÁBAN Töltsé a karácsonyi ünnepeket az Óhazában ünnepelve családja és a régi barátok körében. Vegyen részt a KARÁCSONYI kirándulásunkban, amelyet Hamburgban át rendezünk. Indulás New Yorkból a következő hajókkal ALBERT BALLIN DEC. 9 ST. LOUIS DECEMBER 12 \$166 NEW YORKBÓL BUDAPESTIG —ÉS VISSZA— HARMADIK OSZTÁLYON Az utazók gyors továbbutazása Hamburgból Magyarországra tapasztalt vezeték felügyelete alatt. Elsőrangú HAPAG-konnya és kiszolgálás. Visszatérési engedélyért és más információkért forduljon bármely ügyünkinkhöz, vagy HAMBURG-AMERICAN LINE 673 MAIN ST., WINNIPEG

Foglalás helyett az adósbárgrendezés törvényes védelmet a terményárak keltésén, felol, emelésén — a közgazdasági egyszerűsítését, az

Farmer Tudósító 300 Ló pusztult el Willow Bunch környékén az idén, kizárólag takarmányhiány következtében. Még a haszonállatok sora is megkezdte a szárazságot. Egyesek attól tartanak, hogy Summer Cove és Mankota farmereinek nem fog elegendő iganonállat rendelkezésre állni, hogy a tavaszi munkát elvégezhessék.

A DURUM-buzát termelőik részére különösen rossz hírek származnak, hogy Mussolini diktátor rendeletére Olaszország egyetlen bushel külföldi búzát nem enged be ezentúl. Tavaly három millió, főleg manitobai Durum búzát vásároltak közvetlenül az olaszok és becslés szerint közvetve még egymilliót használtak fel a kanadai termésből makaróni gyártásra.

20 MILLIÓ akernyi területen találtak sáska-petét a három prérterületen, melyek közül különösen Saskatchewan és Manitoba szenvedett már eddig is sokat ezen élősködők őrjátszólódása miatt. A north-dakotai Fargo városában ülésező nemzetközi szakértői értekezlet véleménye szerint a kormányoknak elsőrangú kötelessége a farmereket megfelelő mennyiségű védő-méreggel el-

KÉT OKBÓL KELL MINDENKINEK Purgaret+ gyomor és vértisztító gyógyszer HASZNÁLNI. AZ EGYIK: MERT LEGHATÁSOSABB

AZ EGYIK: MERT LEGHATÁSOSABB Az étvágytalanság, nehéz széklet, gyomorcsikarás, gyomorgörcs, gyomorfájás, bevont nyelv, szájbántalmak, savanyu felbúffogás, fejfájás, gyomorégés, undor, kedvtelenség, fáradtság, rossz alvás, állandó szédülés, borkillések, vértisztítatlanság okozta reumás bántalmak, a belső rendellenességek, de főleg az Intestinal Stasis, az elemészettételeknek a belsőben való időntul tartózkodása következményeinek egyetlen hatékony gyógyszer.

A MÁSIK: MERT A LEGOLCSÓBB Egy nagy bádogdobozal Vörös Kereszt Patika 12302 BUCKEYE ROAD, CLEVELAND, O.

BIZTONSÁGOT — EGYENJOGUSÁGÉRT!

A FRANCIAKBA FAGYASZTOTTA A SZÓT HITLER ÖSZINTESÉGE — OLASZORSZÁG IS IDEGENKEDIK GENFTÖL — TEHETETLENSEGE MIATT SÜLYOS VÁLSÁGBA KERÜLT A NÉPSZÖVETSÉG

A párisi "Le Matin" napilap november 22-iki száma egy újabb reménységű aranyozta be az igazi béke gyomlepte utjait és ugyanakkor halálos döfést adott a Népszövetség intézményének. Bár egyrészt szomorú, hogy a tapasztalat szerint lehetetlen egy olyan nemzetközi irányító szervet működésbe hozni mely hivatása magaslatán állana — ugyanakkor nekünk magyaroknak némi vigasztalást szolgálhat az a tény, hogy a Népszövetségnek éppen azért kell elbuknia, mert más nemzet esetében sem tudott igazságot szolgáltatni. Mindenképp érdeklődést érdemel az európai külpolitika legújabb fordulata, mely határozottan Népszövetség ellenessé vált. Anglia áll, az is csupán hivatalosan a genfi kupaktanács mellett — természetesen a franciakon s az általa kitarított szövetséges kizárólagos kivétel — a többi mértékadó nagyhatalom azonban teljesen faképnél hagyta ezt az intézményt, mely a magyar kisebbségek oly sok jogos panasza rejtette az aktatömegek végkéla alá. Hogy mennyire komolyan válságba jutott a Népszövetség, arra nézve jellemző, hogy a Vágó Pál hazánkfa által tervezett s most elkészülő hatalmas palotáját állítólag kénytelenek lesznek üresen hagyni. Legújában Olaszország is

gen élesen támadja a kizárólag győztes-érdekeket képviselő Népszövetséget s ha hozzáveszük, hogy Németország és Japán nem hajlandók ismét csatlakozni, Oroszország pedig szintén tartózkodó álláspontra helyezkedik: alig marad tagja a jobb reményekre jogosított együttesnek. A párisi "Le Matin" cikke értelmében pedig könnyen megtörténhetik, hogy Német- és Franciaország közvetlen tárgyalások alapján simítják el közös érdekü ügyeket. A Népszövetség teljes megkerülésével. Ha ez bekövetkezik, ugy Genf tekintélyen olyan csorba esett, amit kiköszörölni képtelenség.

Mennyből az angyal... a magyar betlehemesek régi dallama hangzik fel azon a rádióadóron, melyet a legnagyobb nyugatkanadai rádióállomás, a winniepei CKY közvetít pénteken, december 1-én este 9 órakor (Central Standard időszámítás). Ezenkívül három magyar népdal: "Mégölték egy legényt három forintért", "Ícike-picike az Istváni-ucca" s "Nagyvárad kiútján áll egy hadihajó" kerülnek előadásra Putnik Lulu tolmácsolásában. Azt est másik előadja Mahalek Dezső, a Kanadaszerző ismert nevű jeles gondokaművész.

A leszerelési konferenciáról visszavonult Németország diktátora, Hitler kancellár ugyanis a "Le Matin" hasábjain keresztül hajlandóan mutatkozik Franciaország részére teljes biztonságot nyújtani, abban az esetben, ha Németország egyenjogúságát elismeri és felszabadítja a Saar megszállott területét. Hitler a "Le Matin"-nak

PÉNZÁTUTALÁSAINK

VERSENYEN felül állanak, mert kanadai dollárjáért a legtöbb pengőt, dinárt, cseh koronát, leit, schillinget, stb. fizetünk

KÜLDÉSI DIJAINK LEGALACSONYABBAK Az ÁTUTALÁST a leggyorsabban és legpontosabban eszközöljük

Irjon (anyanyelvén) felvilágosításért az alábbi irodáinkhoz: KENNETH MACLAREN & COMPANY LTD. 255 Nay Street TORONTO, Ont. Box 302 KIRKLAND LAKE, Ont. KENNETH MACLAREN & COMPANY LTD. 11 Niagara Street BUFFALO, N. Y. 60 Broad Street, NEW YORK, N. Y.

Irodáink vannak még a következő helyeken: Rochester, N. Y. Chicago Ill. Amsterdam, Hollandia Berlin, Németország Hamburg, Németország Közélejtőben nyilnak meg irodáink: Budapest, Magyarország Praha, Czechoslovakia Bucharest, Romania Wien (Bécs), Austria IRODÁINKAT SAJÁT TÁVIRÓ-VONALAINK KÖTIK KÖSSZE

SIR ADAMANTH TITKA teke egyik el nem foglalt vidékén megfelelő nagyságu területet veszünk birtokba, melyet önkéntes munkaerővel népesítünk be, ahol minden egyén munkabírásának és tehetségének megfelelően érvényesül. Terveim megvalósítására villámgyorsasággal járó közlekedési eszközre volt szükségem, amelynek útját semmiféle idegen érdek ne veszélyeztesse és melynek segítségével oly tömegeket szállíthassak el, amintóra a legmegterheltebb vonat sem képes.

Megnyugtathatom, hogy ez az ideális közlekedési eszköz készen áll. Annnyira készen áll, hogy bármely pillanatban elindulhat. Ez volt az én feladatom. — Hogy gépeimet ekézhithessem, ahhoz nemcsak nagy területre, de feltétlen nyugalomra volt szükségem. Nemcsak azért, hogy háborítatlanul dolgozhassam, hanem azért is, mert laboratoriumomban a legkényesebb és legérzékenyebb szerekkel dolgoztam, amit a kémia még nem is ismer. Bizonyos elemekkel csak bizonyos színű fényhatás mellett szabad foglalkozni, mert vagy szétbomlik vagy robban. Egy avatlatlan látogató öntudatlanul is tönkretelhetne volna tizenkét évi munkámat. — Ez a magyarázata annak is, hogy dolgozószobámba csak strontiumfény mellett vezethetem s mielőtt az ibolyaszint működésbe hoztuk, előbb el kellett tüntetnem mindazt, amire az ibolyaszin veszedelmet képez. — Hogy tehát zavartalanul dolgozhassam és mindeh megfélemlés ellen védve legyek, megépítettem ezt a telepet, melyben a látogató, ha netán betévedne — kedve szerint sétálhat és ámulhat, anélkül, hogy akaratom ellenére hozzám férkőzzék. Soh'se vesztesse a szót a dicséretre. Gyerekként volt az összehállatlan. Ezelőtt husz évvel az alvó babának fejében levő primitív szerkezet több szellemet árult el, mint az a gépezet, amit én alkalmaztam. Nem is az volt a célom, hogy csodálatot gerjesszek, hanem, hogy akár egy század katonaság ellen is védekezhessek. — Soha senkinek egy hajszála sem görbült meg területemen — hiszen talán találkozott a három elfogott detektívvel — tette hozzá mosolygva — akik 48 óra múlva már nyitlan beszélhetik el kalandjaikat övéiknek. De ha arra került volna sor, villamos telepem nagyobb sereget pusztíthatott volna el, mint egy háborus mérszálás. — Társaim egészen magukévá tették tervemet és ők vé-

DRUMÁR JÁNOS Mert akármily értéktelen is a rakomány, annak 15 százalékka szép summa! Istenemre mondom szép summa! — Már pedig az engem igazán nem érdekel, mert nem reflektálok a mentési jutalomra. Helyzetem sokkal kedvezőbb, semhogy a szerencsétlenségéből hasznot húzzak. — Hogyan? Ön jómótu ember? És hajókat járkál megmeneti?! Annál rosszabb önre nézve. A 10 százalék azokra a matrózokra nézve van megállapítva, akik hivatásból őrzik a sziltes helyeket és kenyérkeresetből vonsozóják be a tönkrement hajókat. De ön nem ezek közé tartozik. Önnek tehát külön 20 százalék dukál! Ugy ár! Nem 15, hanem 35 százalék! Gratulálók! — Talán mégis korai a gratuláció. Hisz rajtam áll, hogy elhárítsam magamtól a jutalékokat. — Szó sincs róla! És szabad kérdeznem, miből áll a hajó rakomány? — Eddig csak a szénrekeszeket ismerem, mert azzal volt dolgom a gépházban. — Kár, kár, hogy nem tudja. No majd kitudódik. Honnan jon a hajó? — Az egyik San Franciskóból indult, a másik — ha jól tudom, Indiából jön. — Tyűh! Indiából! Hisz azon drága kelme van és hasznofa. Ez százezreket jelent. — Lehet! Fogalmam sincs róla. De nem is érdekel. — No, de llyet! Egy vagyon, nagy vagyon lóg a feje feje felett. Elkerülhetetlen, mint az a bizonyos kard, a cérnaszálon. Majd utánanéznünk ... És a révkapitányság legénysége elszédelt a leltár felvételére. Ez két napi munka szokott lenni, de ezáltal megszakította az ügyvivő hirtelen visszatérése. Hanyathomlok rohant a fedélzetre. Egyenesen nekem. — Vagyont mondtam? Százezreket? Dehogy! Milliók és milliók! Tudja-e, mit rejt a hajófenék? Nem is kíváncsi? Pedig arra a perzsa sah is kíváncsi lehet! Dehogy szőnyeg! Dehogy fűszer! Dehogy illatos fa! Értékesebb a kininnél és drágább a sáfránynál! Gyöngy van odalenn! Harminc és ötven és nyolcvan vagy hány vasládáskában. Ne fogjon velem kezét, mert én egyszerű hivatalnok vagyok csekély havi fizetéssel — Ön pedig milliomos, sokszoros milliomos ...

"HAZADNAK
RENDELTELENTEN
LEGY HIVE, ÓH MAGYAR!"

MAGYARORSZÁGI HIREK

A KANADAI MAGYAR UJSÁG

BUDAPESTI SZERKESZTŐSÉGÉNEK JELENTÉSEI

BUDAPESTI SZERKESZTŐSÉGÜNK CIME: HEGEDŰS SÁNDOR UCCA 18. IV. 2.

"CSONKAMAGYARORSZÁG
NEM OPSZÁG, EGÉSZ
MAGYARORSZÁG
MENNYSORSZÁG!"

Elázott kanadás kalandjából tanuljunk

Néhány nappal ezelőtt egy kanadai magyar került a főkapitányra. Bizonyosan alaposan elázták találták meg a keleti pályaudvar környékén. Magával teljesen tetteletlen volt és azért vitték be a rendőrség.

Amikor kialakult a mámorát, elmondotta, hogy K. Gáspár és most tért haza Kanadából. Hazajövetelét meg akarta ünnepelni és ezért az egyik kocsmát a másik után kereste fel. Fizetett is bőszesen és így hamar cimborái akadtak.

A visszavándorló benyult a belső zsebébe és ijedten vette észre, hogy 700 dollárját ellopák. A szerencsétlen ember egészen megtört, mert ez volt minden vagyon. A vizsgálat természetesen azonnal megindult.

Még az volt K. Gáspár szerencséje, hogy pénzének egy része csak volt meg. A rendőrség azonnal intézkedett, hogy a bank ne fizesse ki a csekket, ha valaki jelentkezik érte. Mindenestre hosszú időbe fog telni, amíg a vidám magyar hozzájut jogos pénzéhez.

A rendőrség figyelmeztette a visszavándorlókat, hogy a Kivándorlókat és Visszavándorlókat Védő Iroda a Flumel-uton mindenben a rendelkezésükre áll. Az iroda nincs messze a Keleti pályaudvartól, tehát leg-

jobb tanács a hazalátogató vagy a visszavándorló, hogyha az irodát felkeresi. Ott megőrzik a pénzt, elintézik, hogy hamarosan hazakerülhessen családja-hoz, teljesen ingyen olyan tanácsokat adnak neki, amelyeknek csak hasznát veheti. Még szállodája is van az irodának, tehát a kanadás, vagy az amerikai magyar kényelméről is gondoskodik a irodának.

PAIZS ÖDÖN
MEGÉLHETÉST A HADIROKANTAKNAK
Odahaza revizió alá veszik a trafikengedélyeket. A miniszterelnök már régebben ígéretet tett a hadigondozottaknak, hogy felülvizsgálják a kiadott trafikengedélyeket és ezután 50 százalékos hadirokantak részülnék előnyben a trafikengedélyek kiadásánál.

Hónapokkal ezelőtt összeírták már egy a nagyarudakra, mint a különlegességi és a kizárólagos kisarudakra kiadott engedélyket. Hivatalosan állapították meg azok névsorát, kik től az engedélyeket megvonják.

A megüresedő trafikokra kiterjed a nyilvános pályázatot és ezek betöltésénél veszik figyelembe a rokkantak kérelmét.

Letörlik az iparcikkek árát odahaza

A kormány megkezdte az ipari cikkek árletörését. A kereskedelmi miniszter nem akar erőszakos beavatkozást a gazdasági életbe és ezért inkább tárgyalásokat kezdett az egyes iparágak vezetőivel. Mindegyiket arra kérte, hogy az ország boldogulása érdekében hozzon áldozatot.

A kereskedelmi miniszter nem is csalódott. Elsősorban a textilipar állott a kormány rendelkezésére és újabb háromnegyedmillió dolláros áldozatot hozott az ipari árak leszállítása érdekében. A pamutfonal kilogrammjárti áráat 44 centről 29 centre szállították le. A termelés 16 millió kilogramm, tehát ez az átszámítás több mint háromnegyedmillió dollárt tesz ki.

A textilgyárak azzal állottak

elő, hogy az árdragító tényezők között a legnagyobb szerepet a közterhek játsszák, elsősorban a fázisadó drágít, amelyről az állam nem tud lemondani. A kormány ígéretet tett arra, hogy ebben az irányban is igyekszik majd tenni valamit.

A kormány különben rendszeres munkával törekszik arra, hogy árak fokozatosan zsugorodjanak össze. A kincstár akar gondoskodni a fonodák devizaeállításáról és nem zárkózik el az elől, hogy 3-4 hónapra maga biztosítsa a nyers pamutszűréséget. Ilyen körülmények között lehetővé teszi, hogy a gyárak méréséket áron jussanak a nyersanyaghoz és így megvan a lehetősége annak, hogy a gyártás kifutóját még az alacsonyabb árak mellett is.

A rendőrség embereit beállították a kollégiumba s hivatalosan megkérdezték, hogy miért áll az óra? Hozzáértették, hogy említték Bukarest nyugtalanságát és valamit kellene idegességének megszüntetésére.

Hamarosan kiderült, hogy az óra villanyóra van berendezve Székelyudvarhelyen pedig rendszeres nappali áramszolgáltatás már évek óta nincs és ez okból szűnt meg az óra működése. Nincs itt semmi irredentizmus. A magyar uralom alatt csak azért járt az óra, mert akkor mindig volt villany.

A rendőrség embereit csóválták a fejüket. Hátha mégis csak terveznek valamit a magyarok, de természetesen elitkolják. Végtelenségig ajánlatlalt állottak elő. Igazítsa a kollégium fél hat órára a mutatókat. Ez meg is történt és néhány hét óta a székelyudvarhelyi református kollégium állóórája fél hatot mutat.

Az oláhok tehát már olyan óráról is rettegnek, amely —nem út ...

A BÉKESZERZŐDÉSEK ZAVARTÁK MEG A VILÁG EGYENSULYÁT

Nagy amerikai világlapok foglalkoznak azzal a kérdéssel, hogy a világ pénzügyeinek katasztrófáját és az amerikai súlyos pénzügyi válságot is véglegesen elválasztják a párkörnyéki békeszerződések okozták. Moore angol képviselő ezeket, mint tényeket állapítja meg s vizsgálódásai közben azt a megállapítást teszi, hogy a legnagyobb rombolást a trianoni békediktátum okozta.

Útott az oláhok órája Székelyországban

A románoknak igazán nem jó a lelkiismeretük. Erre érkekes példa a székelyudvarhelyi református kollégium esete. A kollégiumot már évekel ezelőtt tanítónőképző szervezték át, de az intézmény továbbra is megtartotta régi színvonalát. Az iskolaépület keleti homlokzatán óralap van, amelynek az volna a

hivatása, hogy a múlt időt mutassa. Egy idő óta az óra mutatói egy helyben vesztegelnek és pontosan félháromat mutatnak. Ez ellen eddig senkinek panaszkodott, mert a kollégium közelében három toronyóra van és így mindenki tudja hányat ütött az óra?

Ugyilászik csak a székelyudvarhelyi oláh rendőrség nem tudja. A rendőrség megijedt, mert arról kezdtek suttogni, hogy az állóórának valami jelentősége van. Irredentizmus rejlik mögötte. Csak a magyarok tudják, hogy mért "éppen" félháromkor állították meg.

Nátha! Influenza! Torokfájás!

RENDES KISERŐI AZ ÉSZI IDŐVÁLTOZÁSNAK. ALIG VAN HAZ, AHOL MINDENKI EGÉSZSÉGES. — A VALÓDI **DIANA SÖBORSZER** ilyenkor nem hiányozhat óvatosságból házatájáról, mert egy a fertőzés elhárításában, mint a már bekövetkezett megbetegedések enyhítésében, a fájdalom csillapításában, az általános közérzet javításában és az egészséges gyors helyreállításában nagy szerepe van. Mint száj- és torokfájás, meggyógyítja a baktériumok elszaporodását. — Mint badörzsölő szer a szervezetet felüdíti és a kínos fájalmakat elenyészteti. — KANADAI EGYEDÁRUSITÁS! **ALEX. LUKÁCS** 244 JAMES ST. NORTH, HAMILTON, ONT.

VAN SZERENCSENK TISZTELT ÜGYFELEINKET ÉRTESITENI,
HOGY HOSSZAS TÁRGYALÁSOK UTÁN SIKERÜLT MEGÁLLAPODAST LÉTESITENUNK AZ ÓHAZI BANKOKKAL, AMELY LEHETŐVÉ TESZI AZT, HOGY A KÁBELLEN KÜLDÖTT PÉNZKÜLDÉSEK LEGKÉSŐBB NY O L C N A P O N BELÜL LESZNEK KIFIZETVE; ILY MÓDON TEGHAT KIKÜSZÖBÖLTÜK AZON KÉSÉSEKET, AMELYEK SAJÁNOS A MULTBAN NÉHA ELŐFORDULTAK ÉS AMELY KÉSÉSEK HELYREHOZÁSA TETEMES ANYAGI ÁLDOZATTAL VOLT ÁLTALUNK ELÉRHETŐ.
KÁBELDIJ CSAK 25 CENT
REMÉLVÉ, HOGY EZEN KIJELENTÉSÜNKET TISZTELT ÜGYFELEINK FŐLEG A KÖZELGŐ KARÁCSONYI ÜNNEPEKRE VALÓ TEKINTETTEL ÖRÖMMELEL FOGLJAK TUDOMÁSUL VENNII ÉS NAGYBECSÜ PÁRTFOGASUKKAL FOGLJAK IRODÁNKA TÖVÁBBRA IS KÍTÜNETNII,
Mint eddig, minden pénzküldőnk egy, a címzett által sajátkezűleg aláírt nyugtát kap kézhez. — Ha családját vagy menyasszonyát óhajta kizhozni, mi készségesen állunk rendelkezésére a szükséges okmányok beszerzésében és a hajójegyet kedvező részletfizetésre is tudjuk adni.
ÓHAZAI BÉLYEGEK — KÖZJEGYZŐI IRODA — FELVILAGOSÍTÁSOK!
ALEX. A. KELEN LIMITED
1456 City Hall Ave. MONTREAL, Que.

SIR ADAMANTH TITKA

Igy áradozott csodálkozásában a derék férfi. Annyi tény, hogy nemsokára hallatlanul magas összegeket fizettek ki nekem, ami összevetve eredeti vagyonom rohamos szaporodásával sokszoros milliókra menő vagyonná növekedett.

Ime Uram! Így játszott kezemre a Sors oly óriási vagyont, amit magam sohasem tudtam volna megszerezni. Vagyonom ilyen hirtelen megnövekedésén kívül még másért is hálás vagyok a hajtótörésnek. Az szerette meg nekem eddigi barátaimat. Ismét a Nirvána utasaira tértek vissza.

Még a fedélzeten játszódtok le a magasztos jelenet. Mielőtt a révkapitányság megjelent volna közöttünk, a hajtótörtek egyike — ugyanaz, akit Ón Huypuy ügyvéd gyanánt ismer — egy álnévjegyzéket állított össze társai részére. Mikor rám került a bejelentés, elfogulatlanul ejtettem ki nevemet. Mellettem állott az az idegen, aki előbb társainak kívánságait tolmácsolta.

DRUMÁR JÁNOS

manth! Adamanth! Kmondani is gyönyör — fogalomnak elképzelhetetlen. Tudja-e uram, mit jelent ez a szó: Adamanth?
— Nem; nem is kutattam.
— Adamanth anyj, mint: a győzhetetlen!
— Biz az meglehet. Őseim a flamand városokban gyémánt kőszőrűsők voltak. Lehet, hogy nevem ezzel a foglalkozással függ össze.
— Mi nem keresünk összefüggést a név eredetével. De okunk van összefüggésbe hozni azt a saját sorsunkkal. Okunk van 'gunk van erre! Ön minket a Nirvánáról mentett meg. Nirvana, "az örök semmi". És sorsunk a végső megsemmisüléstől a Legyőzhetetlen védelmébe vezet. Nem végzetünk utmutatása ez?
— Ön nemcsak fatalista, de fanatikus is.
— Igen, azok vagyunk s ez ad erőt nekünk nemcsak szembezállni, de fel is idézni a veszedelmeket, melyeknek végtelen lán colata képezi a mi élettörténetünket. Nézzé uram ezt a viruló ifjút itt mellettem. Jobbkarját bomba szakította le. Ime másik társam balszemét korhás ütötte ki. Vezetünk, ez a viharezett férfi kilenc évig szenvedte az olombányák veritékes légkörét és pusztá kézzel kellett megküdenie Szibéria vadaival szökésekor...
— De szabad nekem mindez tudnom?
— Ne ítélje meg következetességünk hiányát. Ha ugy következtetett volna be, amit azt terveztük, hogy ismeretlenül valónk el — akkor is hálatól szentelt érzellemmel emlékeztünk volna vissza önre, aki öntudatlanul is nagyrabecsülést és rokonszenvenvert áraszt maga körül ...

A göncölszékér rudja egészen megfordult az égen — s mi még mindig beszélgetünk. A hajótestet a visszatérő dagály mind magasabbra hímálta. Mintha az Óceán megérezte volna, hogy oly mozzanat készül, ami talán felzavartja a lélekző világot! Mintha az álmából ébredező Levlathán első megmozdulása ingattal volna meg a végtelen vízmedencét.

MI UJSÁG A MEGYÉNKBEN?

BACS - BODROG MEGYE
Öt halott gyermeket hozott világra egy bácsbokodi asszony. Reszkof Mártonné, a bajai kórházban ötös ikreknek adott életet. Az ikrek azután egymásután haltak meg, egyiket sem tudták megmenteni az életnek. Reszkofné mindössze harminc éves és a mostaniakon kívül már hat élő gyermeknek adott életet.

BIHAR MEGYE
Kőbör cigányok garázdálkodnak Erdélyben. A románok nem tudják megfékezni a "romák" gaztetteit. A vaskói csendőrség Pojana község közelében egy elhagyott kalibában holtan találta Anka István 76 éves magyart. A csendőrség megállapítása szerint kőbör oláh-cigányok végeztek Ankával.

HAIJDU MEGYE
November 21-én kezdte meg a debreceni törvényszék annak a nagy port felvert bűnyűgnek a tárgyalását, melynek központjában Marosi Imre katona-orvos áll. Kiderült ugyanis, hogy tiltott műtétet végzett Dr. Marosi egy betegnek, akinek tulajdonképpen egészen más baja volt és nem is volt szüksége operációra. A törvényszék először is azt akarja tisztázni, hogy miképpen jutott a katona-orvos arra a gondolatra, hogy "civil" egyéneket súlyos műtétet hajtsa végre.

HEVES MEGYE
A világháború és a forradalmak óta tjesztően leromlott erkölcsök már kikézdtek a magyar falut is és az egyke rendszer mellett most a tiltott műtét kezd mind nagyobb rombolást végezni a nép között. Eddig már többszáz gyanúsítottja van a bűnyűgnek és azt is megállapították, hogy igen sok halálos áldozatot követeltek a tiltott beavatkozások. Majdnem minden faluból előállítottak egy-egy "tudós"-asszonyt, akinek sok bűn terhelt a lelkét.

JASZ-NAGYKUN-SZOLNOK MEGYE
Tizenegy középkori kun falut ástak ki Kerekegyháza határában. A feltárt adatok szerint a 14 falu a török hódoltság idejében pusztult el, amelyet az évszázados futóhomok takart el. A magyar községek gazdasági szerszámjai a középkori magyar mezőgazdaság fejlettségét bizonyítják.

PEST-PILIS-SOLT KISKUN MEGYE
Házassági járvány tört ki Kecskeméten. Mindinkább többen és többen jelentkeznek az anyakönyvi hivatalban. Már reggel nyolc órakor egymásnak adják át a kilincset a jegyespárok és türelmesen várják, amíg rájuk kerül a sor. Naponta tíz-tizenkét jegyespár jelentkezik, amire a háború előtt óta nem volt példa.

SOMOGY MEGYE
Iparmüvészeti kiállítás nyílt meg Kaposváron. Feltűnő gyorsvonatok szállították le a budapesti közönséget Kaposvárra hogy megjelenjen az iparmüvészeti kiállítás. A Városi Színházban a "Somogyi Bokréta" volt műsoron. Szenna község 28 tagu küldöttsége a lakodalom lefolyását játszotta el. A törökpáncolyok pedig táncokat mutatták be. Ezek a megmozdulások is azt mutatják, hogy a magyar nép művészete felveszi a versenyt a külföldi kultúrával is.

ZEMLÉN MEGYE
Kiadta a Laborca, pusztit az árvíz. A nagy esőzések és felhőszakadások következtén a mezőlaborci, szimai és homonani jársokadok nagyarányú ár'zék sújtják. A Laborca és Slika folyók annyira megduzzadtak, hogy előntöttek az egész környéket. Homonnánál ahol a két folyó találkozik, mintegy két négyzetmérföld területű tó képződött, amelynek közepén Lánfalva község teljesen el van vágva a külvilágtól. Egyideig hasonló helyzetbe kerültek Koskóc, Hankvágása és Szerelmes községek is. Az anyagi kár igen nagy.

LEVELET KAPOTT HAZULRÓL KÖZÉRDEKŰ HIREKKEL? — SZERESSZEN ÖRÖMET KANADÁBAN ÉLŐ FÖLDJEINEK AZZAL, HOGY LAPUNK UTJÁN KÖZLI VELOK A HAZAI UJSAGOT!

Apróhirdetések előre fizetendők
agktsebb hirdetés 50 cent. Három cori külső \$1.25. Kijelölje be Monon: rderon vagy bályegben a külső: hirdetésal.

GABONA - TÖZSDE
BUZA — 1 centtel esett
No 1 64 cent; No 2 60 c; No 3 58 c
No 4 55 c; No 5 52 cent.
ARPA — változatlan
No 3 CW 36 cent, No 4 CW 34 cent
ZAB — 2 centtel esett
No 1 CW 29 cent No 2 CW 26 cent
LEN — 6 centtel esett
No 1 CW \$1.34 No 2 CW \$1.32
ROZS — 2 centtel esett
No 1 CW 42 cent No 2 CW 42

ÁLLAT - VASÁR
TINÓ — változatlan
Jó 3.75 — 4.50
Közepes 2.75 — 3.25
ÖKÖR — 25 centtel esett
Jó 3.50 — 4.25
Közepes 2.50 — 3.25
Bilány 1.75 — 2.50
BIKA — változatlan
Jó 1.15 — 1.25
Bilány75 — 1.00
BÉRTES — változatlan
Válogatott 6.00
Nehéz 5.50
Könnyű 5.60
No. 1. koca 4.50
No. 2. koca 4.00
BARANY — változatlan
Jó 5.50 — 6.00
Bilány 2.50 — 3.50
BIRKA — 75 centtel emelkedett
Jó 2.00 — 2.00
Bilány 1.50 — 1.50

PÉNZ-PIAC
(A Canadian Press nov 22-i jelentése)
Amerikai dollár, vételnél \$0.97
Angol font \$5.31
Magyar Pengő 23.25 cent
Cseh korona 4.78 cent
Jugo dinár 2.26 cent
Rumán leu 1.05 cent
Budapesti jegyzés 1933 nov 7-én
Kanadai dollár P 3.68-3.73
Amerikai dollár P 3.65-3.75